

BS2020019816 / 6-10-2020

Ministerie van Defensie

> Retouradres Postbus 20701 2500 ES Den Haag

06 NOV 2020

Datum

Onderwerp Besluit op uw Wob-verzoek

Geachte

Bij brief van 3 juni 2020 heeft u een verzoek ingediend als bedoeld in artikel 3, eerste lid, van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). In uw verzoek vraagt u naar kopieën van alle documenten over Behavioural Dynamics Methodologie (veelal afgekort tot BDM). Niet alleen vraagt u naar de wijze waarop Defensie deze methodiek toepast, maar ook naar het lesmateriaal van cursussen en opleidingen en studieboeken van al dan niet tijdelijk verworven licenties. Ook vraagt u naar de contacten met externe partijen en de financiële administratie. De gevraagde periode is van 1 januari 2015 tot aan datum verzoek.

In antwoord op uw verzoek is een inventarislijst opgesteld van de door u gevraagde documenten. De inventarislijst bevat van punt 1 tot en met 17 een chronologische opsomming van de gevolgde cursussen/opleidingen en de gehouden onderzoeken/studies. Punt 18 op de inventarislijst betreft de financiële administratie van deze opleidingen van de inhuur door Defensie.

Als onderzoeksmethode gaat de Behavioural Dynamics Methodologie (BDM) uit van psychologische, sociologische en antroposofische parameters om gedrag te kunnen meten, maar ook om een voorspelling te kunnen doen naar toekomstig (gewenst) gedrag. De methode BDM doorloopt in vijf fases een proces van probleemanalyse tot en met de evaluatie van de gedragseffecten. BDM kent 44 parameters waarbij bij verschillende onderzoeken verschillende parameters geselecteerd kunnen worden. De BDM methode is in het Engels, en daardoor zijn de meeste onderzoeken die gehouden zijn, ook in het Engels.

Besluit

Ik besluit deels aan uw verzoek tegemoet te komen en de documenten van de inventarislijst grotendeels openbaar te maken. Een aantal passages of woorden die in deze documenten onleesbaar zijn gemaakt hebben te maken met een verwijzing naar eenheden van een coalitiepartner, de bescherming van vertrouwelijke bedrijfsgegevens, persoonlijke beleidsopvattingen of persoonlijke gegevens van betrokkenen.

Drie documenten verstrek ik in zijn geheel niet. Document met nummer 4 a en 17 a zijn gerubriceerde documenten afkomstig van en gemaakt in opdracht van de VN en NAVO. In beide gevallen geldt dat bepalingen uit internationale verdragen voorgaan op de Wob en de Wob dus niet van toepassing is.

Het andere document dat ik in zijn geheel niet verstrek (nummer 7 a) is een concept plan van aanpak waarvan de status niet is vastgesteld en ik kwalificeer als een persoonlijke beleidsopvatting ten behoeve van het interne beraad.

Bestuursstaf

Directie Communicatie

Kalvermarkt 32
MPC 58 B
Postbus 20701
2500 ES Den Haag
www.defensie.nl

Contactpersoon

J. Kuiper

M 0613471647

J.Kuiper.05@mindef.nl

Onze referentie

BS2020019816

Bijlage

16

*Bij beantwoording datum,
onze referentie en onderwerp
vermelden.*

Daarnaast heeft u gevraagd naar lesmateriaal van opleidingen / cursussen. Van opleidingen die niet door Defensie zijn gegeven is het lesmateriaal afkomstig van derden. Op deze informatie zit een copyright en berusten de rechten van deze licentie niet bij Defensie. Een overzicht van de methodiek zoals gehanteerd bij de opleiding in 2017 (nummer 3) en een deel van de reader van de opleiding 2019 / 2020 (nummer 18) worden in overleg met de rechthebbende aan u verstrekt met dit besluit. Het overige lesmateriaal zal niet worden verstrekt omdat dit om bedrijfsvertrouwelijke gegevens gaat waar een copyright en een licentie op rust.

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Datum

Onze referentie
BS2020019816

Hieronder licht ik per uitzonderingsgrond van de Wob met verwijzing naar de documentnummers uit de inventarislijst mijn besluit toe.

06 NOV 2020

International verdragen en betrekking met andere staten (artikel 10, 2, a van de Wob)

Document met nummer 4 a is opgesteld op verzoek van de Verenigde Naties in het kader van de missie in Mali en heeft de rubricering UN-Restricted. Ingevolge artikel II, § 4, van het Verdrag van 13 februari 1946 nopens de voorrechten en immuniteiten van de Verenigde Naties (hierna: het VN-Immunitetenverdrag) zullen het archief van de VN en in het algemeen alle stukken, die aan hen behoren of die zij onder zich hebben, onschendbaar zijn, waar deze zich ook bevinden. In haar uitspraak van 3 maart 2010 (LJN: BL6245) heeft de ABRvS geoordeeld dat het feit dat de documenten zich mede bij de minister bevinden, er niet aan in de weg staat dat voormelde bepaling daarop van toepassing is. Ingevolge artikel II, § 4, van het VN-Immunitetenverdrag geldt de onschendbaarheid van documenten van de VN immers waar deze zich ook bevinden. Aangezien documenten van de VN in artikel II, § 4, van het VN-Immunitetenverdrag door de verdragsluitende partijen als onschendbaar zijn aangemerkt, is het aan de VN om te bepalen of en, zo ja, in hoeverre hun documenten openbaar zijn.

Document met nummer 17 a is opgesteld in opdracht van de NAVO en heeft de rubricering NAVO-Restricted. Op documenten die informatie bevatten die een NAVO-rubricering hebben, is niet de Wob van toepassing, maar het op 6 maart 1997 te Brussel tot stand gekomen Verdrag tussen de Partijen bij het Noord-Atlantisch Verdrag inzake de beveiliging van gegevens (Trb. 1998, 256). Dergelijke informatie valt op die grond buiten de reikwijdte van het onderhavige verzoek. Zou de Wob wel van toepassing zijn op deze documenten, quod non, dan zou openbaarmaking worden geweigerd op grond van artikel 10 tweede lid, onder a (betrekking met andere staten). De relaties en samenwerking met de NAVO zou ernstige schade kunnen ondervinden als Nederland informatie die eigendom is van NAVO openbaar maakt. Dit belang van goede internationale betrekkingen weegt in dit geval zwaarder dan het belang van openbaarmaking.

In documenten 5 a, 14 a en 15 a, is een aantal verwijzingen naar eenheden van coalitiepartners onleesbaar gemaakt, omdat ik voorzie dat de internationale betrekkingen met die landen daarmee stroever zullen lopen en schade zou kunnen oplopen. Dit belang van goede internationale betrekkingen weegt in dit geval zwaarder dan het belang van openbaarmaking.

Intern beraad met de daarin opgenomen persoonlijke beleidsopvattingen (artikel 11 van de Wob)

Op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wob wordt in geval van een verzoek om informatie uit documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad, geen informatie verstrekt over daarin opgenomen beleidsopvattingen. Uit de

wetsgeschiedenis blijkt dat onder het begrip "documenten opgesteld ten behoeve van intern beraad" onder meer moet worden begrepen: nota's van ambtenaren aan hun politieke en ambtelijke leidinggevenden, correspondentie tussen onderdelen van een ministerie en tussen ministeries onderling, concepten van stukken, agenda's, notulen en samenvattingen en conclusies van interne besprekingen.

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Datum

Onze referentie
BS2020019816

06 NOV 2020

Het interne karakter van een document wordt bepaald door het oogmerk waarmee het stuk is opgesteld. De steller van het document moet de bedoeling hebben gehad dat het zou dienen voor gebruik binnen de overheid. De vertrouwelijkheid van het intern beraad beoogt een ongehinderde bijdrage van ambtenaren en betrokkenen bij de beleidsvorming en voorbereiding hiervan, te waarborgen. Zij moeten in alle openheid onderling en met bewindspersonen kunnen communiceren. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden bijvoorbeeld verstaan: meningen, opinies, commentaren, voorstellen en conclusies met de daartoe gevoerde argumenten.

Document met nummer 7 a (plan van aanpak kennis en onderzoek) is opgesteld ten behoeve van intern beraad en is bovendien nog in concept. Het document is niet besproken in de staf of op enige manier formeel vastgesteld. Het document omvat een initieel idee van de steller voor de toekomst om BDM te kunnen waarborgen in personele zin. Dit plan van aanpak kwalificeer ik daarom als een persoonlijke beleidsopvatting en verstrek ik niet. Ik acht het niet in het belang van een goede en democratische bestuursvoering indien concepten van niet geformaliseerde of vastgestelde ideeën van ambtenaren openbaar worden gemaakt en zo eventueel zelfstandig worden betrokken in de publieke discussie.

Document met nummer 7 c borduurt voort op het voorgaande plan van aanpak en geeft in een presentatie de gewenste situatie weer om de BDM methodiek en opgeleid BDM personeel in te kunnen zetten. Deze presentatie was onderdeel van de cursus en is daardoor in mijn optiek niet te kwalificeren als een concept. Wel zijn onderdeel 6 en 7 van de presentatie op dat moment in concept, vanwege in het rood geschreven updaten. Een latere versie van deze presentatie is niet aangetroffen. De onderdelen 6 en 7 besluit ik dan ook niet openbaar maken, met dezelfde redengeving als hierboven. Ook is een gedeelte van onderdeel 5 van de presentatie gelakt, omdat dit de persoonlijke mening van steller van de presentatie weergeeft.

Bedrijfs- en fabricagegegevens (artikel 10, 1, c van de Wob)

In document 7 b en de documenten onder nummer 20 staan bedrijfsgegevens die vertrouwelijk aan Defensie zijn verstrekt. Van bedrijfs- en fabricagegegevens is slechts sprake, indien en voor zover uit die gegevens wetenswaardigheden kunnen worden afgelezen of afgeleid met betrekking tot de technische bedrijfsvoering of het productieproces dan wel met betrekking tot de afzet van de producten of de kring van afnemers en leveranciers. Ook gegevens die uitsluitend de financiële bedrijfsvoering betreffen, kunnen onder omstandigheden als bedrijfsgegevens worden aangemerkt. De weigeringsgrond zoals neergelegd in artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wob, is bedoeld om te voorkomen dat de bedrijfsgegevens die bedrijven met het oog op concurrentie geheim willen houden, maar wel noodzaak zijn aan bestuursorganen te verstrekken, openbaar moeten worden gemaakt (zie Kamerstukken II, 1986/87, 19 859, nr. 3, blz. 33). De bedragen van uurtarieven voor verschillende specialisten, voorbereidingen van de opleidingen alsmede gedeeltes van de BDM methodiek waar een licentie op rust in handen van derden, niet zijnde Defensie, verstrek ik niet. Op grond van artikel 10, eerste lid, aanhef en onder c van de Wob blijft het verstrekken van deze informatie achterwege. Dit artikel is een

absolute uitzonderingsgrond, wat betekent dat de uitzonderingsgrond zodanig zwaar is dat het belang van openbaarheid daarvoor te allen tijde moet wijken.

Bestuursstaf
Directie Communicatie

Eerbiediging persoonlijke levenssfeer (artikel 10, 2, e van de Wob)

In voorkomend geval zijn persoonsgegevens, zoals namen, adressen en handtekeningen in de documenten onleesbaar gemaakt. Ik ben van oordeel dat het belang van eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer in die gevallen prevaleert boven het belang van openbaarmaking, waarbij ik heb overwogen dat de persoonsgegevens niets toevoegen aan de inhoud van de documenten.

Datum

Onze referentie
BS2020019816

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

06 NOV 2020

Hoogachtend,

De Minister van Defensie
voor deze
De Secretaris-Generaal,

mr. G.E.A. van Craaikamp

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit bezwaar indienen bij de Minister van Defensie. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan Dienstencentrum Juridische Dienstverlening, Commissie advisering bezwaarschriften Defensie, Postbus 90004, 3509 AA Utrecht. Het bezwaarschrift moet zijn ondertekend, een dagtekening bevatten en van de naam en het adres van de indiener zijn voorzien. Uit het bezwaarschrift moet duidelijk blijken tegen welk besluit en op welke gronden bezwaar wordt gemaakt.

		BDM			Wob	
2015						
	1		Cursus NATO			
	a		NATO TAA COURSE OVERVIEW	openbaar		
	b	21-5-2015	NATO COE COURSE TIMETABLE	openbaar		
	c	19-6-2015	NATO COE COURSE TIMETABLE	openbaar		
2016						
	2		LAHARA			
	a	17-10-2016	Aanbiedingsnota CZMCARIB	10, 2, e		
	b	14-11-2016	communicatie project LARAHA	10, 2, e		
	c		Final Report CURACAO en ARUBA AAA Research	10, 2, e		
2017						
	3		BDM opleiding 1			
	a		BDI Methology Overview SCL GROUP	openbaar		
	4		Casestudy IEDs			
	a	9-5-2017	IEDs, major threat to Mali families	niet openbaar		UN Restricted
	b	30-11-2017	Mali metre Bureau Bamako	reeds openbaar		
	5		Cassandra			
	a		Rapportage project Cassandra SOF Irak	10, 2, e en 10, 2, a		
	6		BDI opleiding 1			
	a	22-8-2017	uitnodiging cursus	10, 2, e		
	b	9-12-2017	nota informatie cursus	10, 2, e		
2018	c	1-2-2018	Rapport JIRPEL	10, 2, e		
	7		U&I opleiding			
	a	15-2-2018	PVA Kennis & Onderzoek	concept, 11		
	b	24-4-2018	Inhuur instructeurs KCT	zie 19; 10, 2, e en 10, 1, c (offerte)		
	c	5-6-2018	U&I ondersteuning Defensie gedragsonderzoek	10, 2, e en 11		
	8		Casestudy			
	a	21-6-2018	feedback 1CMI Command Course	10, 2, e		
	b	5-7-2018	PVA onderzoek BDM behoud in context	10, 2, e		
	c	11-12-2018	presentatie leiderschap Generaal de Rijke	openbaar		

2019	d	5-1-2019		brief EMIC bevindingen behoud in context	10, 2, e	
	e	28-5-2019		PIA onderzoek behoud	10, 2, e	
	9		Casestudy			
2018	a	16-4-2018		Proposal for BDM study	10, 2, e	
	b	15-5-2018		ATB + Invoice (Financien Tunesie)	zie 19; 10, 2, e en 10, 1, c (offerte)	
	c	18-5-2018		Tunisia A behavioural Dynamics Country Study	10, 2, e	
	d	4-6-2018		aanbiedingsnota DOPS	10, 2, e	
	e	7-6-2018				
	10		Training Stratcom Caribbean Archer			
	a	1-10-2018		Stratcom Caribbean Archer annex S	openbaar	
	11		U&I training UNIE			
	a	2-10-2018		Experimentplan week 44 - 45	10, 2, e	
	b	11-12-2018		Evaluatierapport Experiment Understand & Influence	10, 2, e	
	12		MAWLA blue waves			
	a	1-6-2018		Project MAWLA Final Report	10, 2, e	
	13		Onderzoek vermenging munitie DAOG			
	a	19-2-2018		aankondiging BDI-onderzoek vermenging munitie	10, 2, e	
2019	b	4-7-2019		Munitievermeniging Klein Kaliber Wapens	10, 2, e,	
	c	8-7-2019		aanbiedingsbrief rapport BDM onderzoek vermening Klasse V	10, 2, e	
	14		Casestudy RSM			
	a	20-1-2019		What does success look like for KCT and TF888 in Northern Afghanistan	10, 2, e en 10, 2, a	

	15		Flintlock U&I			
	a	1-4-2019		Understand & Influence NLD SOF	10, 2, e en 10, 2, a	
	16		BDM full 1 CMI			
	a	15-2-2019		ATB BDM opleiding 2019	zie 19; 10, 2, e en 10, 1, c (offerte)	
	b	14-2-2019		Offer 1CMICO 6 week Course	zie 19; 10, 2, e en 10, 1, c (offerte)	
	c	1-5-2019		presentatie BDM opleiding	openbaar	
	d	1-5-2019		Betaling Emic	zie 19; 10, 2, e en 10, 1, c (offerte)	
2020						
	17		Casestudy Litouwen			
				Project Asterix; perception of the Lithuanian public EFP	niet openbaar	NATO RESTRICTED
	18		EMIC cursus materiaal	The Behavioural Dynamics Methology for stratetic communication practitioners	openbaar	
	19		externe partners	financien totaal	10, 1, c en 10, 2, e	